

Fietstocht: Vrede na WO II

Op het parcours van deze fietstocht komt u langs
verscheidene overblijfsels uit WO II en ook enkele uit
WO I.

Op de kaart staan 36 nummers die verwijzen naar de
plaatsen waar deze overblijfsels te vinden zijn. Aan
de hand van foto's en bindende teksten worden deze
relicten toegelicht.

Weetjes

1. Flakberg Blekkaart
Bunker aan de noordkant van de Spanjaardduin is een
restant van de batterij uit WO II, op de grens met De Haan.
Deze batterij bestond uit een reeks van machinegeweer-
stellingen en flakgeschut.88 mm en antitankgeschut.
2. Steenbakkerij D'Heye
Tijdens WO II werd in de voormalige steenovens van de
steenbakkerij d'Heye beton geproduceerd voor de bunkers
in de omgeving van Bredene en De Haan. Dit voor de bouw
van de beruchte "Atlantic Wall" van de Duitsers.
3. Batterij J
Op het natuurreservaat 'd Heye bevinden zich nog 13
manschapsbunkers van de batterij J uit WO II. Deze waren
uitgerust met 8 flakkanonnen voor het luchtafweer
geschut. De bedding van het flakgeschut is nog zichtbaar
op het terrein.

4. De woning van het gezin Fritz Vincke – Seraphine Zoete
Batterijstraat 46, De Haan, het huis zit nu verscholen achter
struiken en is niet toegankelijk. De echtelieden Vincke/
Zoete waren verzetsstrijders tijdens WO II, zij werden echter
verklikt en opgepakt door de Duitse Gestapo. Fritz Vincke
werd na zijn verblijf in het concentratiekamp Gross-Rosen
op transport gezet naar het concentratiekamp Dora (tus-
sen 8 en 10/02/1945) maar is er niet levend aangekomen.
Seraphine werd gearresteerd op 08/09/1943. Zij overleed
op 20/03/1945 tijdens een Amerikaans bombardement op
het spoorknooppunt Amstetten waar zij toen dwangarbeid
verrichtte.

5. Hippodroom
De Bredense Hippodroom werd gebouwd in 1923 tijdens
WO II. Vermoedelijk in 1943 werden de tribune en de
koerstoren gedynamiteerd. Deze gebouwen waren een
richtpunt voor de geallieerde vliegtuigen.

6. Batterij "Deutschland"
Deze bestond uit vier scheepskanonnen met projectielen
van 38 cm die een geschutafstand van 55 km hadden. Ze
werden hier ingeplant op de grens van Bredene en Klems-
kerke tijdens WO I. De batterij was klaar begin februari 1917.
Tijdens WO II werden de vier bunkers gebruikt door de
plaatselijke bevolking als schuilplaats tegen de geallieerde
bombardementen.

7. Batterij D
Manschapsverblijfplaats uit WO II voor de Duitse militairen
die de "batterij D" bemanden met 8 kanonnen veldartillerie
kaliber 220 mm.

8. Prinsenhof met schildwachtershuisje
Aan de gevel van de stallen van het Prinsenhof (voorheen
Poelenhof) bevindt zich een schildwachtershuisje uit WO II.
Aan de andere zijde van de ingang stond nog een 2e schild-
wachtershuisje, dit is echter ingestort. Het Prinsenhof was
de verblijfplaats van de Duitse officieren. Voor de hoeve ziet
men in het grasland twee bomkraters van een geallieerd
bombardement uit WO II.

9. Batterij Schlesien
Bord met uitleg over de Batterij "Schlesien", gebouwd
tijdens WO I ten noordwesten van de hoeve
"Hof Ter Blauwe Sluis".

10. Batterij B
Was een batterij met zwaar geschut tussen het Anti-
tankkanaal vanaf de Sluizenstraat en de Noord-Ede
in een open betonbedding. De munitiebunkers met
acht 88 mm Flakgeschut en drie 37 mm Flak geschut
waren opgetrokken in beton, de manschapsbunkers
waren in baksteen. In de jaren 70 werd de volledige
site opgeruimd maar enkele fragmenten bleven achter
in de groene zone tussen de wijk westwaarts van de
Sluizenstraat en de Rodekruisstraat.

11. Oorlogsgraven
Op het kerkhof- aan de noordkant van de Dorpskerk
liggen de graven van twee Belgische militairen die
omkwamen te Bredene in WO II op 24 mei 1940.
Daarnaast liggen ook nog 12 Britse militairen en één
Amerikaan. Aan de zuidkant van de kerk ligt het graf
van Steward King piloot Royal Air Force, gesneuveld
op 22 september 1918 in WO I.

12. Antitankgracht
Restant van de antitankgracht die liep vanaf de
Blauwe Sluis tot aan de Spuikom. Deze antitankgracht was
minimum 15 meter breed en 4 meter diep met loodrechte
wanden.

13. Portaalkraan
De vier betonblokken waren het onderstel van de portaal-
kraan om de motoren van watervliegtuigen (die landden
en opstegen vanaf de spuikom) te lichten voor herstelling.
Deze portaalkraan werd gebouwd door de Duitsers tijdens
WO II.

14. De straten
Ook de straatnamen verwijzen naar WO II. Breendonkiaan
verwijzing naar het Fort van Breendonk: oorspronkelijk was
het fort tijdens de Tweede Wereldoorlog het hoofdkwartier
van het Belgische leger, maar al snel werd het gebruikt
door de Duitse Gestapo als overgangskamp voor verzetslui
en Joden. De Fritz Vinckelaan, Louis Vanderschaeghestraat,
Henri Vanblaerestraat, Maurice Lagravièrstraat en Frans
Provoostplein zijn genoemd naar de verzetsstrijders die
omkwamen tijdens WO II in de concentratiekampen.

15. Bunker uit WO II type regelbau 505
Een bunker met tankafweerkanon met geschutopening aan
de oost- en westkant van de bunker ter bescherming van de
Duitse militaire installaties in de haven van Oostende.

16. Bombardement op de elektriciteitscentrale van
Bredene-Sas op 7 mei 1942
De bommen kwamen niet op de elektriciteitscentrale
terecht maar op enkele huizen in de straten van de wijk
Bredene Sas naast de elektriciteitscentrale. Eén van de
Engelse bommen viel op het huisnummer 18 in de Cou-
purestraat waar het gezin Schalandrijn (5 pers.) het leven
liet. Verder werden bij dit bombardement heel wat huizen
vernietigd in de wijk en telde men naast de dodelijke
slachtoffers nog 19 gewonden.

17. Bunker op terrein van de IBIS school (Oud gemeentehuis)
deze bunker werd gebouwd door de Duitsers tijdens WO
II als schuilplaats voor de bewakers van de sluizen en het
personeel van het gemeentehuis, tegen de bombardemen-
ten van de geallieerden. Deze bunker is niet te bezoeken

18. Duitse bunker 'De Bolle'
Gebouwd tijdens WO II. In deze bunker was een elektri-
citeitscentrale ondergebracht om de haveninstallatie te
voorzien van elektriciteit bij een eventuele vernieling door
bombardementen van de centrale te Bredene Sas.

19. Duitse mortierbunker (Regelbau 633)
Gebouwd tijdens WO II, had als wapeniging 5 cm mortier
M19 met een maximum vuurbereik van 750 meter, ter ver-
dediging van de haven, het strand en de geschutstellingen.

20. Batterij "Halve maan"
Van oudsher een verdedigingslinie die reeds tijdens het
beleg van Oostende in 1600/1604 gebruikt werd door de
Spaanse troepen. Tijdens WO I werden bunkers gebouwd
ter verdediging van de haven en de stranden. In WO II
bouwden de Duitsers verschillende nieuwe bunkers.

21. De HMS Vindictive
had op 23/4/1918 deelgenomen aan de Raid op Zeebrugge,
waar het schip zware schade opliep. Tijdens een raid op
Oostende op 10/5/1918, met als doel de haven te blokkeren,
raakte het schip opnieuw zwaar beschadigd en strandde
roerloos tegen het oude oosterstaketsel. De haven werd niet
geblokkeerd en er sneuvelden 16 Engelse mariniers op de
Vindictive.

22. Batterij Hundius
Genaamd naar de omgekomen duikbootkapitein in WO
I. Deze batterij werd gebouwd tussen 1942 en 1944 als
geschutstelling in de Atlantic Wall ter verdediging van de
haven en de stranden. Na WO II nam de Belgische Marine er
zijn intrek en was het een zend- en ontvangstradiostation
tot aan de val van de Berlijnse muur. (Koude oorlog)

23. Fort Napoleon
gebouwd onder het Franse bewind van Napoleon tussen
1811 en 1814. Tijdens WO I stonden tussen het fort en de
haveningang vier zware kanonnen (batterij Hindenhurg).
Tijdens WO II werd het Duitse marinekorps er in onderge-
bracht. Op het dak bevonden zich flakgeschut en machine-
geweren. Na WO II kwam het in verval en in 2000 werd het
Fort gerestaureerd.

24. Militair Hospitaal
Werd in gebruik genomen in 1913 ter vervanging van
het militair hospitaal daterend uit 1640 in het centrum
van Oostende. Zowel tijdens WO I en WO II werd het
militair hospitaal voorbehouden voor Belgische
militairen. In 1993 werd bij de legerhervorming het
militair hospitaal te Oostende gesloten.

25. Kompasierscheiben
Werden tijdens WO II gebruikt voor het afstellen van de
boordkompassen van de watervliegtuigen. Deze moes-
ten op voldoende afstand van hangaars en de metalen
portaalkraan staan. De ronde betonnen bedding van de
installatie was onderverdeeld in graden voor hetijken van
het kompas.

26. Groenendijkstraat
De inwoners moesten hun huizen verlaten tijdens WO II.
De Duitsers metselden alle huizen dicht aan de kant van
Bredene met hier en daar een kleine deuropening waar-
door de straat een betonnen muur werd.

27. Betonstructuur kanonbedding
Achter de garages van de 1ste hoogbouw vindt u de
betonnen constructie waar een kanon werd op
gemonteerd, in WO II.

28. Batterij Preussen
In juli 1917 werd gestart met de bouw van deze batterij
tussen de Breeweg en de Groenendijkstraat. De
beddingen waren klaar en de stukken werden gele-
verd tegen eind september 1917. Deze batterij was
samengesteld uit vier stukken scheepsgeschut van
28cm, afkomstig van de buiten gebruik gestelde kruiser
Preussen, die gemonteerd werden op spoorwegonder-
stellen.

29. Batterij Grossherzog II
Deze luchtafweer werd op 24/8/1914 geplaatst in Oosten-
de aan de oesterputten "stichert-Straké" met als doel de
werkplaatsen te beschermen tegen geallieerde luchtaan-
vallen. In juni 1917 werd de luchtafweerbatterij verplaatst
naar de hoek van de Parklaan (vroeger Polderstraat) en
het Turkeyenhof.

30. Restant munitiebunkers
Op het einde van WO II, tijdens de bevrijding, trokken
de Duitse troepen zich terug. Het materiaal dat niet
kon worden meegenomen (zoals munitie e.a.) werd
opgeblazen, met enorme schade als gevolg.

31. Pattersonbrug
Deze houten trap kreeg de naam van de vliegenier die
op 17 december 1941 werd neergehaald door het Duitse
afweergeschut. Hij stortte ter hoogte van de Zeelaan in zee.
Hij ligt begraven naast de kerk in Bredene Dorp in
een militair perkje.

32. Heilige Theresiakerk
Deze kerk in Bredene Duinen was net voor het uitbreken
van WO II afgewerkt, maar nog niet ingewijd (de inwijding
gebeurde in 1947). Veel inwoners van Bredene Duinen
hebben geschuld in de kelders onder de kerk tijdens
bombardementen van de geallieerden.

33. Observatiepost 'Katzbach'
Werd gebouwd in september 1916 met als taak de waarne-
mingen op zee door te geven aan de batterij Deutschland.
Met die instructies kon men de kanonnen in stelling bren-
gen. Tijdens WO II werd de bunker nog geoptimaliseerd. Na
WOII nam de Belgische Marine er zijn intrek tot aan de val
van de Berlijnse muur. De bunker deed ook hier dienst als
communicatiebunker.

34. Kapelstraat
Net voor de bevrijding van Bredene op 9 september 1944
hadden de Duitse troepen in alle haast de munitiebunkers
van de spoorwegbatterij tot ontploffing gebracht.
De schade was groot en sommige huizen waren tijdelijk
onbewoonbaar. In de groene zone naast het marktterrein
liggen nog enkele stukken beton afkomstig van de
opgeblazen munitiebunkers.

35. Spoorwegkanon 'Kurze Bruno'
Het kanon stond opgesteld recht voor hotel De Meiboom.
Er liep een extra spoor tussen de haven van Oostende en
Home Astrid, tegen de duinrand. Juist voort de bevrijding
van Oostende op 8 september 1944, werden de spoorweg-
kanonnen weggehaald om verder op andere niet bevrijde
plaatsen in te zetten. De 'Kurze Bruno' werd teruggevon-
den in het station van Maldegem (OVL.)

36. Home 'Astrid'
Was voor WO II een sanatorium voor de zieke kinderen uit
de Gentse textielnijverheid. Op deze plaats werd later de
Residentie Astrid gebouwd. Tijdens WO II gebruikten de
Duitse militairen het gebouw als logies voor hun solda-
ten die batterijen bemanden. Het gebouw raakte zwaar
beschadigd en kon niet meer gebruikt worden als
sanatorium.

zee strand duinen
bredene

Dienst Toerisme
Office du tourisme / Verkehrsamt / Tourist board
MEC Staf Versluis
Kapelstraat 76, 8450 Bredene
T. 059 56 19 70, F. 059 56 19 69
toerisme@bredene.be
facebook.com/cultuurtourismetbredene
www.mtmbredene.be

bredene
zee strand duinen

fietsen in
Bredene

Vrede na WO II

Fietstocht

De fietstocht bedraagt 29,5 km
en start aan het MEC Staf Versluys
RD - rechtdoor, **LA** - links af, **RA** - Rechts af

LA Kapelstraat
LA parking hoek Danckaertstraat-Kapelstraat, hier laat u de fiets achter - steek de Koninklijke baan over naar de duinen en beklim via het pad de Spanjaard-duin ●. Aan de noordkant van de Spanjaardduin vindt u een bunker uit WO II - terugwandelen naar de parking
RD Kapelstraat oversteken en Danckaertstraat volgen
LA Nieuwdorpstraat ●
RA Bremstraat
RA Weststraat
RA Wandelpad volgen
RA Batterijstraat
RA Heieweg 300 m volgen ● terug naar de Batterijstraat
RA Batterijstraat ● verder volgen ● en ●
LA Zuid-Oostwijk ● en ●
RA Brugsesteenweg ●
RA Sluizenstraat
LA Germaine Vansteenkestestraat
RA Merelstraat
LA Roodborstjeserf ● en terug
LA Merelstraat volgen tot einde
LA Sluizenstraat
RA Molenstraat
LA Dorpstraat
RA Kerkstraat
RA naar begraafplaats Dorp ●
RA Kerkstraat
RD Dorpstraat
RD kruispunt oversteken
LA Fritz Vincelaan
RA aan rotonde voetweg 16 volgen tot aan het voetbalveld ●
RD Fiets- en wandelpad (voetweg 16) volgen tot aan de Polderstraat
LA Polderstraat
RA Schietbaanstraat ●
LA naar parking Surfclub "Inside"
LA Vicognedijk (langs Spuijom)
LA naar beneden naar Polderstraat
RD August Plovieplein
RD Fritz Vincelaan oversteken
LA Fritz Vincelaan
RA Louis Vanderschaeghestraat ●
RA Breendonklaan
LA Henri Vanblaeerstraat
RA Maurice Lagravièrestraat / Frans Provoostplein
RA Noord-Edestraat
LA Fritz Vincelaan / Nukkerbrug oversteken
RD Buurtspoorwegstraat
LA Veldstraat
LA Pescatorstraat
RD Fietspad op de Noord-Ededijk
RA naar Shopping Bredene ●
LA over de parking naar de Brugsesteenweg
RA Brugsesteenweg
RD Prinses Elisabethlaan voorbij de verkeerslichten
RA Nukkerstraat
LA Coupurestraat ●
LA Nieuwstraat
RA Steenovenstraat
LA Spaarzaamheidstraat
RA Michel Vandewegheplein
LA Staessenstraat
RA Prinses Elisabethlaan volgen tot op het einde "IBIS school" ●
RD via het brugje de Noord-ede oversteken
LA Bredensesteenweg (het Eilandje) ●

RA Tweebruggenstraat volgen tot aan de verkeerslichten
LA aan de verkeerslichten de straat en de tramsporen oversteken
RD Vismijnlaan tot aan rotonde
RD Vismijnlaan volgen tot voor de vismijn.
LA Wandelaarskaai tot aan havengebouw, Zeevaart begeleiding
RA Kantinestraat
LA Kantinestraat
RD Schluispein tot aan de sluisen
RD sluisen oversteken
RD Buskruitstraat ●
LA Luisbosstraat
RD Staketselstraat ● - Halve Maandijk ●
LA Spinoladijk ● en ●
RA Wandelpad naar "vakantiecentrum Duin & zee"
RA dienstweg volgen tot aan de Fortstraat ●
LA Fortstraat tot aan de verkeerslichten
RD Dr. Eduard Moreauxlaan en de tramsporen oversteken aan de verkeerslichten
RA Dr. Eduard Moreauxlaan
LA Stroombanklaan
RD De Rudderstraat tot aan de Spuijom
LA Schietbaanstraat langs de Spuijom tot aan houtenbrug
LA Over de houten brug naar de betonconstructie WO II ● en terug naar de Schietbaanstraat
RA Schietbaanstraat
RA Sergeant Debruynestraat
RA Voorhavenlaan
LA Taboralaan
RA Tarbotstraat
LA Groenendijkstraat ●
RA Turkenyalaan
RA Zandheuvel volgen RA rond het gebouw tot achter de garages ●
RA Zandheuvel volgen
RA Turkenyalaan
RA Driftweg
RA Breeweg ●
LA Pauwhoflaan
LA Parklaan ●
RA Verbondenenlaan
RD Kroonlaan
LA Bloemenlaan ●
LA Zeelaan
RD Driftweg oversteken
RD Koninklijke baan en tramsporen oversteken aan de verkeerslichten naar houten trap ●
RD Koninklijke baan en tramsporen oversteken naar de Zeelaan
RD Zeelaan
LA Meeuwenlaan
RA Prins Karellaan ●
LA Peter Benoitlaan
RA Driftweg
LA Duinenplein door tunnel naar strand
LA Wandel- en fietspad 400 meter volgen tot trap boven de duinen
RA Fiets hier achterlaten en trap nemen tot aan de bunker ● terugkeren tot op het wandelpad
LA Wandelpad volgen tot aan de tunnel
RA door de tunnel tot aan het Duinenplein
LA Kapelstraat volgen ●, ● en ●
RD Kapelstraat volgen tot aan het MEC Staf Versluys

Research en opmaak parcours, Joseph Straobant